

DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTELERİNDE EĞİTİME BAŐLAMAK İÇİN ASGARİ ÖLÇÜTLER

1. Yükseköğretim Kurulu tarafından, açılması düşünölen diş hekimliği faköltesinden 10 yıl sonrasında ve nihai olarak (en az 50 yıl sonrası) beklenen eğitim ve hizmet kapasitesi belirlenmiő olmalıdır. Bu kapasite belirlenmeden, yapılacak olan alt yapı yatırımının planlanması mümkün olmamaktadır. En az 10 yıl sonraki hedefe göre alt yapı yatırımı modöler tarzda **gerçekleőtirilmiş** olmalıdır. Nihai hedefe uygun olarak, muhtemel ek genişleme alanları da hesaba katılmıő olan inőaat **projeleri tamamlanmıő olmalıdır**. Mekanlar planlanırken; hasta, öğrenci ve öğretim elemanı sirkölasyonlarının etkin ve verimli olması sağlanmalıdır.
2. Diş hekimliği faköltesinin hizmet birimi, bağımsız bir yapı olmalı, ilgili mevzuata uygun olmalı ve Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmıő olmalıdır.
3. Mevzuatta daha yüksek standart talep edilmesi durumunda, bu metindeki ilgili standart yerine, mevzuatta belirtilen standart uygulanır.
4. Diş hekimliği faköltesi ve tıp faköltesi birbirlerine fiziki olarak yakın olmalıdır. Gelecekte, mühendislik vb alanlarla ortak mekanların tasarlanabileceği de hesaba katılmalıdır.
5. Hastaların fakölteye eriőiminin kolay olması sağlanmış olmalıdır. Örneğin, toplu ulaőıma yakın olmalı, üniversite yerleőkesinde ise yerleőkenin yola yakın kısmında olmalıdır. Hastaların sağlık hizmeti sunumu yapılmayan alanlara erişimi yerleőke güvenliği ağıısından sınırlanmalıdır.
6. Bir diş hekimliği faköltesinin eğitim-öğretime başlayabilmesi için öğrenci sayısına uygun; eğitim araç ve gereçlerinin bulunduğu tam donanımlı **laboratuvarlar** (preklinik laboratuvarı, fantom laboratuvarı, araştırma laboratuvarları gibi), **derslikler**, temel bilimlere yönelik **laboratuvarlar** (tıbbi beceri, tıbbi biyoloji, tıbbi genetik, anatomi, histoloji ve embriyoloji, fizyoloji, biyokimya, mikrobiyoloji, farmakoloji, biyofizik vb), **klinikler, idari yapılar, kütüphane, konferans salonu** gibi altyapı yatırımları tamamlanmıő olmalıdır. Engelli hastalar için gerekli düzenlemeler yapılmış olmalıdır.
7. Diş Hekimliği Faköltelerinin müfredatının ilk yıllarında temel bilimler derslerinin ağıırlıklı olduğu göz önüne alınarak; anatomi, fizyoloji, histoloji-embriyoloji, biyokimya, mikrobiyoloji, biyoloji/genetik, patoloji, farmakoloji, diş hekimliği tarihi ve deontoloji, biyofizik, biyoistatistik vb temel bilim dersleri için, **üniversitenin ilgili faköltelerinde**

yeterli sayıda kadrolu öğretim üyesi istihdam edilmiş ve yeterli ortak alt yapı sağlanmış olmalıdır. Kaynakların etkin kullanımı anlamında, öncelikle mevcut alt yapının ortak kullanılması önerilmektedir.

8. Diş hekimliği dallarının mezuniyet öncesi ve sonrası eğitimlerinin, mevcut çekirdek eğitim programlarına göre verilebilmesi, rotasyonlarının yaptırılabilmesi ve hasta konsültasyonlarının sağlanabilmesi için diş hekimliği ve tıp fakültesi öğretim elemanları, hasta ve öğrencilerin kolayca erişim sağlayabileceği uzaklıkta olmalıdır. Tıp fakültesi bulunmayan veya bulunup da kapasitesi eğitim-öğretim yönünden diş hekimliği fakültesinin ihtiyaçlarını karşılayamayacak olan üniversitelerde diş hekimliği fakültesi açılmamalıdır.
9. Klinik hizmet, araştırma ve eğitim yükü göz önüne alındığında, **her bir anabilim dalında en az iki öğretim üyesi** bulunmalıdır. Fakültenin toplam öğrenci sayısı, fakültenin toplam öğretim elemanı sayısının **5 katından** fazla olmamalıdır.
10. **Bir yıllık öğrenci kontenjanı kadar** diş ünitesi, simülatör (fantom) ve klinik öncesi eğitim uygulama (preklinik) laboratuvar kapasitesi olmalıdır.
11. Separatörlerle ayrılan diş ünitelerinin her biri için en az **9 m²**, odada bulunan bir diş üniti için ise en az **12 m²** alan ayrılmış olmalıdır.
12. Tüm kliniklerde steril alet dağıtım ve kirli alet toplama mekanları bulunmalıdır.
13. Merkezi radyoloji biriminin dışında, Endodonti, Pedodonti ve gerekli görüldüğünde diğer kliniklerde de ilgili mevzuata uygun röntgen odaları ve cihazları bulunmalıdır.
14. Fakültede; bilgisayarlı tomografi, panoramik/sefalometrik radyografi ve periapikal radyografi cihazları bulunmalıdır.
15. Periapikal röntgen odası en az **6m²**, panoramik röntgen odası **9 m²**, dental tomografi odası ise en az **12 m²** olmalıdır.
16. Fakültelerde ek olarak Ultrasonografi ve MR görüntüleme cihazları planlanıyor ise, ultrasonografi için karanlık bir ortam yaratılabilecek en az **12 m²** bir oda olmalıdır. MR cihazı için ise gerekli güvenlik önlemlerine haiz, odanın dışına çıkabilecek baca sisteminin kullanılacağı mekanlar seçilmelidir.
17. Fakültede en az bir fotoğraf odası ve ekipmanı olmalıdır.

18. Genel Eğitim/Araştırma Ortamları

18.1. Fakültenin fiziksel koşulları (tam donanımlı derslikler, preklinik/fantom laboratuvarları, diş tedavi ünitesi/koltuğu) alınması hedeflenen nihai öğrenci

kontenjanı (yatay geçişler, sınıf tekrarı yapan öğrenciler vb) göz önüne alınarak %20 fazlası olacak şekilde organize edilmelidir. Fiziksel imkanlar bu kapasiteye göre planlanmalı ve genişletilmesi mümkün olmayacağından öğrenci sayısı kesinlikle artırılmamalıdır.

18.2. Klinik eğitiminde birebir hasta tedavi hizmeti verileceği için, ÖSYM sınavı dışındaki yollarla fakülteye kaydı yapılacak olan öğrencilerin, eğitim-öğretime başlayabilmesi için TÖMER C1 belgesi bulunması zorunludur.

18.3. Diş hekimliği fakültesi bünyesinde; lisans, lisansüstü eğitim ve seçmeli dersler için en az **5 adet derslik** bulunmalıdır. Her bir dersliğin alanı öğrenci başına **1,85 m²** olacak şekilde planlanmalıdır.

18.4. Tüm derslikler; uygun aydınlatma, havalandırma, internet erişimi, ses ve görüntü sistemlerine (*bilgisayar, projeksiyon makinası vb*) sahip olmalıdır.

18.5. Seminer veya küçük grup çalışmaları için 5 adet en az **30 m²** büyüklüğünde salon bulunmalıdır. Bu salonlar dersliklere yakın olmalıdır.

18.6. 1., 2. ve 3. sınıf öğrencileri için hedeflenen sayıdan (kurumun 10. yılında hedeflenen öğrenci kontenjanı) %20 fazlasına göre planlanmış, diş hekimliği fakültesi bünyesinde **tam donanımlı prelinik ve fantom (simülasyon) laboratuvarları** ile diş hekimliği veya tıp fakültesi bünyesinde **multidisipliner temel bilimler laboratuvarları** bulunmalıdır.

18.7. Prelinik ve fantom laboratuvar alanları öğrenci başına, protez ve ortodonti laboratuvarları ise çalışan kişi başına en az **4 m²** olacak şekilde planlanmalıdır.

18.8. Multidisipliner temel bilimler, prelinik, fantom, protez, ortodonti laboratuvarlarında göz duşu bulunmalıdır.

18.9. Alçı ve akrilik kullanılan alanların Sağlık Bakanlığı'nın Diş Protez Laboratuvarları Yönetmeliğine uygun olarak tasarlanmış olması gerekir.

18.10. Fakültenin birimlerinin ses, hava kalitesi ve ışık şiddeti ilgili mevzuata uygun olmalıdır.

18.11. Çok amaçlı salon

18.11.1. Bilimsel toplantılar, eğitim faaliyetleri ve sosyal etkinlikler için kullanılabilecek bir mekan olarak düzenlenmelidir ve en az 150 kişilik olmalıdır.

18.11.2. Çok amaçlı salon, kolay ulaşım sağlanabilen ve dersliklerden uzak bir alanda olmalıdır.

- 18.11.3.** Çok amaçlı salon içerisinde yeterli büyüklükte bir sahne, hareketli/seyyar oturma donatıları, gerektiğinde ayrı grup çalışma imkânları sunan hareketli ayırıcı elemanlar düşünülmelidir.
- 18.11.4.** Salon cebri havalandırma imkânlı, değişik faaliyetler için çok amaçlı düzenlenmeli, sahne ile irtibatlı sahne arkası mekan bulunmalıdır.
- 18.11.5.** Ses yayın sistemi, projeksiyon odası, akustik ve aydınlatma tertibatı yapılmalı ve acil çıkış kapıları bulunmalıdır.
- 18.11.6.** Çok amaçlı salonda giriş holüne veya ana dolaşım merdivenlerine yakın konumda, vestiyer, yeteri kadar bay/bayan wc-lavabo grupları ile birlikte, oturma gruplu, çay-kahve servis bankolu fuaye alanı da düzenlenmelidir.
- 18.11.7.** Salon oturma alanında kişi başına düşen alan en az **1,20 m²** olmalıdır.
- 18.12.** İlgili mevzuata uygun, en az iki yıkama/dezenfeksiyon ünitesi ve iki otoklav bulunan **merkezi sterilizasyon ünitesi** kurulmuş olmalıdır. Merkezi sterilizasyon ünitesinden kliniklere erişimi olan kirli ve steril malzeme asansörü bulunmalıdır.
- 18.13.** Genel anestezi ve lokal anestezi ameliyatları için standartlara uygun **ameliyathane ve servis bulunmalıdır**. Mevzuata ve standartlara uygun, genel anestezi altında yapılacak olan ameliyatlara ve engelli hasta tedavileri için genel anestezi cihazı bulunan en az 2 ameliyat odası (en az birisinde diş tedavi ünitesi bulunmalıdır), uyanma odası ve 6 yataklı servis bulunmalıdır. Bu yataklardan birisi engelli hastalara uygun olmalıdır. Bu imkanlar dış hekimliği fakültesi binasında sağlanabileceği gibi, tercihen tıp fakültesi bünyesinde sağlanmalıdır. Tıp fakültesi hastanesi bünyesinde bu imkanların dış hekimliği fakültesine sağlanacağına taahhüt edilmesi zorunludur.
- 18.14.** Fakültede ortak kullanılacak araştırma/geliştirme cihazlarının bulunacağı en az bir adet 50 m²'lik **araştırma laboratuvarı** bulunmalıdır.

19. Kütüphane

- 19.1.** Mimari kurallara uygun şekilde, yeterli kapasitede kütüphane ve okuma salonları bulunmalıdır. Teknolojik kaynaklara erişim için **internet alt yapısı** olmalıdır.
- 19.2.** Koleksiyon: En az 500 kitap olmalı/erişimi olmalı, yerli ve yabancı dergi abonelikleri olmalıdır. Koleksiyon basılı olabileceği gibi elektronik de olabilir.
- 19.3.** Dış Hekimliği öğrencilerinin faydalanabilmesi için en az 8 adet son baskı "**Text - Book**"a erişim sağlanmış olmalıdır (basılı veya elektronik ortamda).

19.4. Fakülte kütüphaneleri ihtisas ve araştırma kütüphaneleri olduğu için kütüphane ve belge bilgi yönetimi eğitimi almış en az **1 adet kütüphane elemanı** olmalıdır.

19.5. Fotokopi makinesi ve kütüphanenin internet kaynaklarına erişimi bulunan yeterli sayıda bilgisayar bulunmalıdır.

20. Sosyal olanaklar

20.1. Yemekhane

20.1.1. Yemekhane, öğrenci ve personelin % 50'sine aynı anda hizmet verebilecek şekilde planlanmalıdır.

20.1.2. Yemek salonunda kişi başına düşen brüt alan en az 1,30 m² olacak şekilde planlanmalıdır. 150 m² den küçük olmamalıdır.

20.2. Kantin: Satış bölümü, mutfak, depo ve kafeterya mahallerinden oluşmalıdır. Kafeterya tarzında ve yemek servisine elverişli şekilde iki bölüm halinde düzenlenmelidir.

20.3. Öğretim elemanları için **dinlenme alanı:** Öğretim elemanlarının dinlenme ve birlikte zaman geçirmek için kullanabilecekleri masa tenisi vb aktivitelerin yapılabileceği en az 20 oturma kapasiteli **75 m²lik alan bulunması önerilmektedir.**

20.4. 10 yıl sonra hedeflenen toplam öğrenci sayısı kadar, her öğrenciye kilitli bir boy dolabı bulunacak alanlar ayrılmalıdır. Aynı alanda bay ve bayan öğrenciler soyunma odaları ve tuvaletler bulunmalıdır.

21. Ortak alanlar

21.1. Sirkülasyon alanları:

21.1.1. Eğitim yapısının yatay ve düşey tüm dolaşım ağı olarak tanımlayabileceğimiz sirkülasyon alanları ilgili mevzuata uygun planlanmalıdır. Personel, öğrenciler ve hastaların ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır. İdari birimler, klinik birimler, eğitim ve araştırma birimleri planlanmalıdır. Giriş holleri, koridorlar, ıslak hacimler, sığınaklar, rampalar, merdivenler, yangın merdivenleri ve galeri boşlukları bu birimlere göre tasarlanmalıdır.

21.1.2. Sığınaklar, yürürlükte olan Sığınak Yönetmeliğine uygun olarak bodrum katta düzenlenmelidir.

21.1.3. İlgili kanun, yönetmelik ve mevzuatlara uygun olarak, katlar arası erişim için kolay ulaşılabilir yerlerde **3 adet asansör** yapılmalıdır. Bu asansörler engellilerin erişimine ve sedye kullanımına uygun tasarlanmış olmalıdır. Ek olarak en az 1,5

ton taşıyabilen yük asansörü olmalıdır. Bu asansörün tüm katlara erişimi olmalı ve hasta sirkülasyonundan uzak alanda yapılmalıdır.

21.1.4. Her bağımsız birimde (anabilim dalı gibi) ıslak hacimlerin birinde 1 adet bataryalı, paspas yıkama teknesi ve pis su gideri bulunan **temizlik odası** düzenlenmelidir.

21.2. İbadet alanları: Personel, hasta ve öğrencilerin ibadetlerini yapabilmesi için erkek ve bayanların ayrı ayrı kullanabilecekleri uygun alanlar planlanmış olmalıdır.

21.3. Emzirme odası: Hasta yakınlarının kolay erişebileceği bir alanda bebeklerin beslenme ve temizlik ihtiyaçları için en az **10 m²** oda bulunmalıdır.

21.4. Tuvalet: Personel, öğrenciler ve hastalar için ayrı mekanlarda (sirkülasyona uygun) planlanmak üzere 20 kişiye bir tuvalet olacak şekilde bay ve bayan (alaturka ve alafranga) tuvaletleri bulunmalıdır. Engelli personel, öğrenci ve hastalar için mevzuata uygun özellikte ve sayıda bay ve bayan tuvaletleri bulunmalıdır. Tuvalet kapıları dışı doğru açılmalı ve acil bir durumda dışarıdan açma mekanizması ve acil durum butonu olmalıdır.

21.5. Teknisyen ve hizmetli odaları bulunmalıdır.

21.6. Yeterli boyutta, ısı ve nem kontrollü **Sarf ve Demirbaş Depoları** bulunmalıdır.

21.7. Acil durumlarda hasta transferi için **sedye** ve **tekerlekli sandalye** bulunmalıdır.

21.8. Isı ve nem kontrollü arşiv odası olmalıdır.

21.9. Teknik Koşullar

21.9.1. Isı merkezi, elektrik odası, jeneratör, merkezi vakum, merkezi kompresör, havalandırma santrali, kesintisiz güç kaynağı ve sunucu (server) odası bulunmalıdır.

21.9.2. Binanın **ısıtma ve soğutma sistemi**, merkezi olarak denetlenebilir, kuzey güney ayrımı yapılmış ve taze hava değişim oranları mevzuata uygun olmalıdır.

21.9.3. Jeneratör; binanın acil aydınlatması, ameliyathaneler ve servisin çalıştırılması, sunucunun çalıştırılması, bir asansör ve en az bir polikliniğin çalıştırılabilmesi için yeterli kapasitede olmalıdır ve otomatik olarak devreye girmelidir.

21.9.4. Yangın algılama, uyarı ve **söndürme sistemi** olmalıdır.

21.9.5. Su deposu olmalıdır.

- 21.9.5.1. Kullanma suyu ihtiyacı modüler paslanmaz çelikten, kişi başı 45 lt/gün hacminde planlanmalıdır.
- 21.9.5.2. Merkezi sterilizasyon için ayrıca su arıtma ve yumuşatma sistemi bulunan 5 m³ depo bulunmalıdır.
- 21.9.5.3. Sprinkler (yağmurlama) sisteminin olmadığı durumlarda minimum 12 m³ galvaniz sac yangın su deposu bulunmalıdır.
- 21.9.5.4. **Sunucu odası** su baskınlarından etkilenmeyecek bir alanda olmalı ve jeneratöre ek olarak kesintisiz güç kaynağı sistemi bulunmalıdır.
- 21.9.5.5. **Merkezi vakum ve kompresör sistemleri** uluslararası standartlara uygun yapılmalıdır. Diş ünitleri, merkezi sterilizasyon, preklinik, fantom laboratuvarı ve diğer laboratuvarların ihtiyacını sağlayacak kapasitede olmalıdır.

21.10. Öğretim elemanları, öğrenciler, idari personel ve hastalar için yeterli kapasitede **otopark** planlanmalıdır. Kurumun 10. yılında hedeflenen rakamlara uygun kapasitede park yerleri başlangıçta planlanmış olmalıdır. Genişletme alanları da bırakılmış olmalıdır.

22. Afetlere İlişkin Kurallar

- 22.1.** Acil çıkış planları ve işaretlendirmeleri her alanda olmalıdır.
- 22.2.** Planlama ve tasarımda; özellikle afet ihtimalinin yüksek kabul edildiği yerlerde, fakülte binalarında can güvenliğinin korunması için gerekli önlemler yer almalıdır. Doğal afet (deprem, sel, yangın vb.) sonrasında mutlaka ayakta kalması gereken fakülte binalarının, afet etkilerine karşı dayanma testleri yapılmalıdır. Söz konusu testler, yapısal ve diğer kritik bina sistemlerinin performansı ile haricen temin edilen elektrik, gaz, su ve iletişim hizmetlerinin bu koşullar altında kesilme olasılığını da dikkate almalıdır.
- 22.3.** Özellikle arazi kullanımlarında eğitim ve araştırma yapısının ilerleyen yıllarda genişleyeceği düşünülerek bina yerleşimlerine özen gösterilmeli ve gelişme alanları planlanmalıdır. Bu genişleme planlarında mühendislik vb diğer bilim alanları ile ortak kullanım ihtimalleri de hesaba katılmalıdır.
- 22.4.** Günümüzün ve geleceğin bina anlayışına yön veren, ekolojik ve sürdürülebilir yaklaşımların benimsenmesi; Sağlıklı Yapay Çevre, Yeterli ve Verimli Enerji Sistemleri,

Çevre Duyarlı Yapı Malzemeleri, Çevre Duyarlı Form, Akıllı Tasarım ölçütlerine uyulması beklenmektedir.

22.5. Kat yükseklikleri en az 4 m olmalıdır. Asma tavan yapılan binalarda temiz kat yüksekliği asma tavan altından bitmiş döşeme üst kotuna kadar en az 3 m olmalıdır.

22.6. Kullanılacak bütün ürünlerde; CE (ürünün temel kalite ve güvenlik standartlarına uygun olduğunu gösteren CE işareti (belgesi) belgeli olacaktır. Kullanılacak tüm malzemelerde EPD sertifikası (yapı malzemelerinin Çevresel Ürün Beyanı) belgesine sahip olanlar ve TS EN ISO 14001 sertifikalı olanlar tercih edilecektir.

22.7. Merkezi anons sistemi bulunmalıdır.